Project Durban – Zuid Afrika

21 sept – 8 okt. 2012

We kregen een uitnodiging om een Art for All activiteit op te zetten in de townships van Mpumalanga, bij Durban Zuid Afrika.

Daar is een nederlands echtpaar, Simon en Anneke Taal bezig met evangelisatiewerk, maar door de armoede komt daar ook heel wat sociaal werk bij kijken.

In de townships is altijd een grote populatie kinderen en jeugd. Er zijn voor de kinderen gelukkig wel scholingsmogelijkheden, verder studeren wordt echter een probleem en als er al ooit een studie wordt afgerond dan is daar de enorme werkeloosheid. Een uitzichtloos probleem?

Juist op zulke plaatsen wil Art for All een statement van hoop neerzetten. De kinderen even laten genieten zonder teveel aan de ellende te denken, maar tegelijkertijd het creatieve deel van de hersenen stimuleren en uitdagen. Wellicht is de situatie niet zo uitzichtloos als het wel lijkt.

Met een team van acht mensen, vijf die al eerder een Art for all activiteit hadden meegemaakt, maar ook drie nieuwelingen, uit de Rafaël gemeenten Nederland. Zij wilden de aanpak van Art for All wel eens meemaken en wie weet zelf ook iets beginnen. Lydia, Janneke, en Mathilde van Rafaël Nederland. Marleen, Yvonne, Arthur, Jenny en Wim van Art for All.

We werden op het vliegveld opgehaald door Simon en door Debbie-Ann, die ons de komende tijd zou begeleiden. Aangekomen op ons logeeradres waren we eerst verrast door de relatieve luxe van ons onderkomen. We mochten niet in de townships zelf verblijven, blijkbaar veel te gevaarlijk en in Durban zelf, ook daar zijn niet alle wijken even veilig. Daardoor moesten we ook een busje huren om elke dag op en neer te rijden, iedere keer wel 45 minuten.

De eerste week werkten we met de jeugd, een pas opgestart project in het geheel. Een zestigtal jongeren kwamen er op af. Zelf waren ze reuze enthousiast, maar doordat ze in die week ook nog verschillende examens moesten afleggen was de groep niet echt constant. Ze wilden ook graag de tweede week terugkomen, maar dat konden we niet beloven, voor die tweede week waren al een hondertal kinderen uitgenodigd.

De zondagsamenkomst kreeg met het optreden van onze clown wel een heel speciaal karakter.

De tweede week was het als vanouds weer een drukte van jewelste. Onze nieuwe medewerkers raakten er even beduusd van, maar het programma moest doorgaan en ging ook door. Soms met wat weinig vertaling, maar toch heel goed kunnen werken. Het was wel weer aanpassen verf of vetkrijt, op stof of toch

op zakken, papier maché nog ergens maken en op tijd verwerken zodat het kon drogen. De kinderen ook voorbereiden op de volgende samenkomst want dan zou iedereen meehelpen om het verhaal van Jona voor de grote mensen op te voeren.

Het meest indrukwekkende is natuurlijk altijd de grote optocht. Iedereen aangekleed met de spullen die we hebben gemaakt, veel grote spandoeken met het dorp van je dromen, in dit geval de reis van je dromen. De zelfgemaakte vlaggen, de poppen van papier maché en al die andere dingen.

Eerst leek het erop dat de parade niet zou kunnen plaatsvinden. De lokale politie was niet bevoegd, de verkeerspolitie moest besluiten. Maar de verantwoordelijke was niet op zijn post. De volgende morgen om 6 uur dan maar terugkomen, maar ook toen was die man niet aanwezig. Gelukkig wou iemand ons wel verder helpen. De oplossing was gauw gevonden, een paar fluoriserende vestjes en de optocht kon alsnog zonder politiebegeleiding plaatsvinden. Tot die dag hadden we op een terrein gewerkt in wat vroeger ooit een supermarkt was geweest. Maar nu wandelden we tussen al die huisjes van de townships.

Niet de echte krottenwijken zoals die er ook wel zijn, maar toch allemaal heel simpele en kleine huisjes. Mpumalgna was vroeger niet eens zo slecht af. Er waren in de buurt verschillende fabriekjes en grotere landbouw-bedrijfjes. Maar de meeste van die ondernemingen waren na het afschaffen van de apartheid verdwenen. Deels uit angst voor repressie, deels omdat ze minder winstgevend werden.

Nu werden we met de neus op de feiten gedrukt, hier leven die kinderen dus, sommige met electriciteit, sommige met stromend water. Andere wijken zijn een aaneenschakeling van containers. Elke container is verdeeld in drie delen waar dan in elk een gezin in woont. Snikheet in de zomer, te koud in de winter. Vooral het besef dat er weinig vooruitzicht is dat het ooit beter wordt is deprimerend. En dan in die situatie blije kinderen te zien , al zingend en dansend, zwaaiend met hun vlaggen en vooral trots op wat ze zelf hebben gemaakt. Het blijft de moeite om het iedere keer weer te doen.

De stoet groeide aan tot wel 250 kinderen!

Het was weer een mooi project.

Wim Engels

Het team met Simon Taal

Wim en Jenny Engels-Verplanke, Arthur Pirenne, (de clown), Marleen Vansteenvoort en Yvonne van Pijkeren met de gast-teamleden van Rafaël Mathilda Blom, Lydia van Baak en Janneke Slob.